

NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

Izhaja vsak dan zjutraj, izvemši pondeljke.

Mesečna naročnina:

V Ljubljani in po pošti Din 16, inozemstvo Din 25.

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/I. — Telefon 213.
Upravišтво: Marijin trg 8. — Telefon 44.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

Naša nacionalna čast.

Na vseh koncih in krajih je naša nacionalna bilanca pasivna, toda nikjer tako, ko v spodnještajerskih mestih in trgih. Po prevratu še čisto k tlom pritisnjeni Nemci so se danes sijajno opomogli in sicer tako sijajno opomogli, da so si priborili nazaj skoraj vse svoje prejšnje gospodarske postojanke in da morejo danes, v času vedno bolj občutne brezposelnosti, nekaznovano metati na ulico slovenske delavce na ljubo nemškim.

In proti tej gorostasni nemški prepotenci ne kaže naš narod skoraj nobene opora, vsled česar je nadaljna okrepitev nemštva skoraj neizogibna. Naše nacionalne organizacije to tudi živo občutijo in zato se v zadnjem času množe opomini z naše severne meje, da je treba proti organiziranemu nemškemu delu nastopiti z organiziranim slovenskim delom, da je treba skratka obnoviti vse ono podrobno manjšinsko noviti vse ono podrobno manjšinsko noviti, ki smo ga pred vojno imeli, po delu, ki smo ga pred vojno imeli, po prevratu pa v kaznivi lahkomišljenosti zavrgli.

Obnovitev manjšinskega dela pa je nemogoča in brezizgledna, če ni naša nacionalna morala tako jeklena, da vzdržimo vsak boj in če ni naša nacionalna čast tako močna, da nas ne more premočiti niti tujčeva grožnja in niti njegova sladka beseda.

Med in po prevratu naša nacionalna morala ni bila na tej višini in zato smo morali padati, zato smo morali priti do nizke stopnje, na kateri smo danes.

Ob prevratu smo čisto pozabili, da je prevrat očističevalna revolucija in da le v njenem razčiščenju ona sila, ki sankcionira vsako dejanje, ki posveti vsako akcijo. Mi pa smo poslušali ob prevratu same lepe besede in mislili smo, da smo kulturni, ker smo odpustili onim, ki so nas leta in leta žalili na smrt, ki so nas psovali s psi, ki so nam škodovali, kadar in kjerkoli so le mogli.

Mesto da bi udarili po svojih zatiraleh s svetim maščevanjem pravičnika, pa smo se sladko nasmehili svojim trinogom in se ožigosali kot hlapci, ki poljubljajo bič, s katerim so bili tepeni. In zagrizeni Karniolci so ostali jugoslovanski uradniki, zagrizeni demokrati bančni uradniki jugoslovanskih bank in zapriseženi sovražniki slovenstva upravni svetniki na naših tleh delujočih podjetij. Boleti mora v dno srca vsakega rodoljuba, če pomisli, kako so nekateri izvajali nacionalizacijo tujih podjetij. Par gospodov je postalo upravnih svetnikov, par kosti je bilo vrženih lačnemu narodu — in vse je bilo mirno in nemško podjetje je bilo med nami tako utrjeno, ko še nikdar. Vsaj je bilo vse naše, vsaj je bilo vse nacionalizirano! Kaj bi želeli še več! Tedaj je bilo ubito geslo: Svoji k svojim, tedaj je bil Nemec podjetnik oproščen domače konkurence!

Pa če bi bilo samo to! Ne samo, da nismo Nemcem ničesar storili, je bilo vse polno naših ljudi noč in dan na delu, da so za Nemca delali, da so ga za Judežve groše obvarovali pred sekvestracijo, da so za Judežve groše zaniževali.

In med temi služabniki nemštva so bili tudi slovenski odvorniki. Nekdaj je bil slovenski odvornik že po svojem poklicu določen v to, da je naš narodni voditelj. In čast in slava slovenskemu advokatu, on je to svojo nalogo tudi častno izvrševal. Po prevratu pa so se našli slovenski odvorniki, ki so pozabili na slavne tradicije svojega stanu, ki so s politično močjo nastopili za svoje nemške kliente. Če pa je tako zelo padla morala voditeljev, potem ni čuda, če je izgubil svojo moralno tudi narod sam. Posledica tega pa je napredovanje Nemcev po spodnještajerskih mestih in trgih in naše propadanje, da doživljamo danes že nezasišano sramoto, da na naši zemlji ne dobi slovenski delavec kruha, ker je njegov konkurent — Nemec.

Take razmere se morajo nehati, ali pa smo sužnji, ki niso vredni drugega, ko biča, ker bi se izkazali kot narod brez časti. Ni treba dosti in dokaz popolnega pomanjkanja nacionalne časti bo podan, zato pa je tem nujnejše, da

Proračun ministrstva financ je sprejet

Beograd, 18. marca. (Z) Današnja seja narodne skupščine se je začela ob 9. uri dopoldne. Na dnevnem redu je proračun ministrstva financ. Prvi je govoril musliman g. dr. Behmen, ki se je pritoževal, da se na podlagi zakona o taksah pobirajo tudi take takse, ki v zakonu niso utemeljene. Zahteva, da se spravi pravilnik iz leta 1923 v sklad z zakonom o taksah. Zahteva izplačilo 20 odstotkov bonov o odbitku, ki je bil pridržan o priliki markiranja kron. Glasoval bo proti proračunu. Nato so še govorili g. Kulovec (SLS), Kumanudi (dem.), Moskovjevič (zemljoradnik) in dr. Kraft (Nemec). Nato je odgovarjal finančni minister dr. Stojadinović

rekoč, da so bile težkoče za državne dobavitelje prej mnogo večje nego danes, kajti danes se že redno plačuje. Neugodne vesti o našem kreditu v inozemstvu so netočne; mi nismo v takem položaju, da bi morali najemati posojila za vsako ceno. Kar se tiče 20 odstotkov bonov, ni rečeno, da bo ta stvar popolnoma izginila z dnevnega reda, temveč je mnenja, da se ta odbitek proglasi za izredno davščino, ki je vplačana in se torej ne more več vrniti. Kar se tiče ugovora proti carinski tarifi je naša glavna skrb posvečena sklenitvi

trgovinske pogodbe z Italijo,

s katero imamo največ izvoza in uvoza. Ta trgovinska pogajanja se vodijo na bazi nove carinske tarife, ki se že dalje časa izdeluje na podlagi podatkov, ki so bili zbrani. Glede valutne politike naglašja finančni minister dr. Stojadinović, da se strinja s poslancem Kulovcem, da naša

valutna politika

ne sme iti za tem, da se dinar hitro

dvigne, ampak za tem, da se stabilizira. On pa ne more razumeti te stabilizacije, ne da bi se dinar popravil. Kar se tiče neposrednih davkov znašajo ti eno milijardo, t. j. eno desetino vseh davkov. Govorice

o neenakosti obdavčenja

moram označiti za neresnične, ker je izvedena enakost vseh davkov pri plačevanju neposrednega davka. Mi smo v teku 4 let izenačili vsa davčna bremena v državi. Kar se tiče proračuna ministrstva financ, so v ta proračun sprejeti tudi državni dolгови, ki pravzaprav niso izdatki tega resorata. Vsled Bleerovega posojila je proračun povečan za 100 milijonov letno.

Monopolski dohodki

morajo biti v zvezi z monopolskimi izdatki. Ker smo v preteklem letu povečali produkcijo duhana, smo dobili 650 milijonov dinarjev. Leta 1922 smo producirali 9 milijonov kg duhana, leta 1923 18 milijonov kg, za to leto je predvideno za izvoz 5 milijonov kg duhana, kar pomenja dohodek 5 milijonov dinarjev. Posestvo Belje donaja letno 31 mil. D. Za eksploatacijo tega posestva se bo odredila licitacija. Ne smatra, da so izvozne carine tako visoke, da bi mogle ovirati izvoz. Priporoča skupščini, da sprejme proračun.

Nato se je prešlo na glasovanje in je bil proračun ministrstva financ sprejet z večino glasov. Seja je končala ob 12. uri in pol in je prihodna določena za jutri ob 9. uri dopoldne. Na dnevnem redu te se je proračun ministrstva za vojno in mornarico.

Maček in Predavec v Beogradu.

Izročitev 31 radičevskih poverilnic predsedstvu narodne skupščine.

Beograd, 18. marca. (ML): Danes dopoldne sta dopotovala z brzovlakom iz Zagreba delegata HRSS gg. Maček in Predavec. Odsšla sta najprej v narodno skupščino, od tam pa v Jugoslovanski klub, kjer se je vršila plenarna seja federalističnega bloka, katere sta se razven teh dveh udeležila tudi gg. Korošec in Spaho. Govorilo se je o situaciji in se je ugotovilo, da se razvija vse povoljno. Sklenilo se je tudi, da se izroče pooblastila. Po seji sta odsšla gg. Maček in Predavec v muslimanskem klubu predstavnik tiska in jim izjavil, da je bil pri predsedniku HRSS na Dunaju, ki je odobril vse korake svojih delegatov in pooblastil predsedništvo, da svojo dosedanje politiko nadaljuje. »Danes bomo izročili predsedstvu skupine 31 pooblastil. Na dejam se, da pridemo nato kmalu v Beograd in sicer vsi. Lahko vam rečem, da se bo to zgodilo takoj po verifikaciji mandatov. HRSS ima svojo pot, po kateri hodi upoštevajoč vedno interese hrvatskega naroda. V Zagreb

se vrnem še nocoj, radi nujnih poslov. Gospoda Davidoviča še nisem videl, dogovorjen pa je z njim sestanek za danes popoldne.«

Beograd, 18. marca. (ML) Ime naš radičevskih poslancev, katerih pooblastila so se predložila v verifikacijo, so sledeča: gg. dr. Baruš, Nikola Preka (mostarsko okrožje), Martin Krncić, Luka Medač, Franjo Škrinjar (okr. Belovar — Križevci), Blaž Šalomon, Juraj Žnidarič, Nikola Srdović, Stjepa Domoboj, dr. Stjepan Ortner, Stjepan Uročić, Franjo Vrtar (Varaždin — Medžimurje), Andrija Tulažić, dr. Basariček, dr. Rudolf Horvat, Filip Lakuš (Virovitica), dr. Ivan Pernar, Bato Jagatić, Peter Rušan (Zagreb), Dragotin Kovačević, Ivo Čaldarevič, Ilija Martinić (Požega), Avgust Košutić — ker je dal ostavko, pride na njegovo mesto Pavel Hank —, Jakob Šoplohar (Srem), Rudolf Herceg, dr. Stanko Šibenik (modruško — reško okrožje), Josip Kirin, dr. Stjepan Puc, Toma Vojković (Split — Dubrovnik) Mate Goreta (Šibenik — Zadar).

ROMUNIJA NOČE IZPRAZNITI MEDOŠA IN PARDANJA.

Beograd, 18. marca. (Z) Ker Romunija ni hotela izprazniti Medoša in Pardanja, ki sta pripadla naši državi v zameno za Zomboljo, je naša vlada proti temu vložila oster protest.

VREMENSKO POROČILO.

Dunaj, 18. marca. (Uradno.) Napoved za jutri 19. t. m. Spremenljivo, nekoliko toplejše, zapadni vetrovi.

nastopijo vsi patrioti na obrambo nacionalne časti in da nam postane nacionalna čast zopet svetinja, na kateri ne sme biti niti najmanjšega madeža.

Naša nacionalna čast pa je omadeževana, kadar se iz figarske vpljudnosti izogibamo boju z nam sovražnim tujcem, kadar smo osebni prijatelji onega, ki meče naše ljudi na cesto.

Nacionalna, kot vsaka druga čast ne more poznati kompromisov in žalostna resnica je, da je treba to ob naraščanju nemške moči konstatirati.

DELAVSKA VLADA PROTI RAZOROŽITVI BRITANIJE.

London, 18. marca. (W) Pred odklonitvijo predloga nekaterih članov delavske stranke za znižanje vojske od 161.000 na 100.000 mož v večerajšnji seji spodnje zbornice je vlada izjavila, da zaupa v politiko mednarodne razorožitve na podlagi vzajemnega dogovora, da se pa proti razorožitvi Britanije sredi oboroženega sveta.

London, 18. marca. (Reuter) Spodnja zbornica je odklonila predlog skrajnih pacifistov na omejitve oboroževanja s 347 proti 13 glasovom.

KREDIT ZEDINJENIH DRŽAV FRANCIJI.

London, 18. marca. (K) Kakor poroča »Daily Telegraph«, znaša kredit, ki so ga dovolile Zedinjene države Franciji 30 milijonov dolarjev, ne pa, kakor se je dosedaj cenilo, 100 do 200 milijonov dolarjev. (W)

Sestanek opozicijskega bloka.

Radičevci pridejo v Beograd šele po sprejetju proračuna.

Beograd, 18. marca. (ML) Ob 4. uri popoldne je imel opozicijski blok v muslimanskem klubu z gg. Mačkom in Predavcem sejo, na kateri se je govorilo o odnosu med opozicijskim blokom in HRSS. Dosegel se je baje sporazum v vprašanju strmovlavljenja radikalne vlade. Kakor je znano, je HRSS zato, da se gra takoj na volitve, g. Davidović in demokratski klub pa sta mnenja, da se ostane čim dalje na vladi radi sprejetja potrebnih zakonov. To pot je g. Davidović popustil, tako da se bodo izvršile le najvažnejše stvari, na kar se bo šlo na volitve, radičevci pa so baje popustili v toliko, da so pristali na strmovlavljenje radikalne vlade šele po sprejetju proračuna. Nato se je govorilo o dnevu prihoda radičevskih poslancev ter se je prepustilo opozicijskemu bloku, da on ta dan določi, kadar bo smatral njih prisotnost v narodni skupščini za neobhodno potrebno. Gg. Predavec in Ma-

ček bosta jutri naročila v Zagrebu vsem poslancem, katerih mandati so že verificirani, da se pripravi in da bodo čez nekaj dni vsi do zadnjega v Zagrebu pripravljeni, da na eventuelni poziv opozicijskega bloka takoj odrinejo v Beograd. O tej seji se je izdal sledeči službeni komunikat: »Danes se je vršil sestanek opozicijskega bloka z gg. Mačkom in Predavcem. Na seji so se izmenjale misli o politični situaciji in o nadaljnjem delu opozicijskega bloka. Podrobnejši sporazum o delovanju opozicijskega bloka se bo dosegel po prihodu poslancev HRSS, kar se bo zgodilo po verifikaciji mandatov.« Nato so po tej seji gg. Pečić, Hohnjec, Kulovec, Pera Marković, Maček in Predavec odšli v predsedništvo narodne skupščine, ker sta Maček in Predavec izročila 31 pooblastil in eno ostavko.

Vlada ne verjame v resnost opozicijskega bloka.

Beograd, 18. marca. (ML) Član vlade je izjavil vašemu dopisniku: Vlada ugotavlja, da situacija ni kritična, ampak je samo resna, ker vse, kar dela opozicijski blok in kako dela, napravljajo vtis o nesolidnosti in neresnosti tega bloka. Mi bomo radičevcem verificirali mandate, da jim izbijemo iz rok vse adute proti nam in da tako damo hrvatskemu narodu možnost, da izprevidi, da so mu odprta vrata v narodno skupščino. Prepričani smo, da radičevci ne pridejo v Beograd. Oni hočejo zaenkrat samo dati verificirati svoje mandate. Mi zavračamo, da bi imeli kakše zahrbtnje namene pri celi stvari. Dotični minister je izjavil, da se je na večerajšnji seji vlade diskutiralo o vprašanju pogajanj naše delegacije za trgovinsko pogodbo z Italijo in o instrukcijah, ki jih je dal ekonomsko — finančni ko-

mitet ministrov naši delegaciji. Vse to je bilo odobreno.

Seja ministrskega sveta.

Beograd, 18. marca. (ML) Danes se je vršila konferenca in nato plenarna seja vlade. Govorilo se je o tekočih vprašanjih, največ pa o situaciji. Ministri niso hoteli dati nikakih izjav, vendar pa se doznava, da dela vlada razne kombinacije, ker izgleđa, da bo opozicijski blok s prihodom radičevskih poslancev v Beograd vendarle lahko zrušil vladu. Člani vlade so se s to možnostjo že sprijaznili in delajo načrte za to, kar pride pozneje. Sicer pa radikali dvomijo nad uspehom bloka, dokler se sporazum ne podpiše. Zato bo vlada nadaljevala svoje delo v skupščini in v odborih do poslednjega trenutka.

Ratifikacija konvencij z Bolgarijo.

Beograd, 18. marca. (ML) Nocoj se je vršila važna seja odbora za ratifikacijo konvencij z Bolgarijo. Po dolgi in obširni debati in po poročilu ministra g. Ninčiča in predsednika naše delegacije g. Mileta Novakovića je odbor soglasno sprejel oba protokola in vse 4 konvencije, sklenjene z Bolgarijo v Nišu in v Sofiji. Glavna debata se je vršila o restituciji rekvizicij, iz katerega naslova bi nam imela Bolgarija plačati 300 milijonov. G. dr. Ninčič je vzel na znanje pripombo g. dr. Kumanudija, katero so podprli tudi klerikali, da naj sprejema narod rekvizicije, a ne država; g. dr. Ninčič je le še izjavil, da mora to odobriti vlada. V diskusiji o emigraciji Makedoncev se je izrazila posebno želja, da naj bo vlada v vprašanju povratka emigrantov popustljivejša in tolerantnejša in se je tudi ta želja vzela na znanje. Musliman Djumišić je izrazil dvom, da bi Bolgarija izvršila odredbe konvencij in se ni zadovoljil z ekspozicijem ministra g. dr.

Ninčiča, ker ni nikakih garancij pred komitskimi vpadi. Zahteva vsled tega čvrsto roko proti komitašem. To je izkristila opozicija in naglašala, kako neresnične so vesti o nekem sporazumu med Aleksandrom Todorovim in Radičevcem. Poročevalec je g. Vasa Jovanović. Vlada pospešuje ratifikacijo, da bi čimprej ukrenila vse potrebno proti Bolgariji, ako ne bi izpolnila odredb konvencij.

Borzna poročila.

Beograd, 18. marca. Devize. Dunaj 0.1140—0.1152, Budimpešta 0.12—0, Bukarešta 43—43.12, Zeneva 1411—1412, London 350—350.50, Milan 347.25—348, New York 81.40—81.50, Pariz 412—415, Praga 365.60—366, Solun 0—132, Sofija 58—60.

Zagreb, 18. marca. Devize. Dunaj 0.1140—0.1160, Budimpešta 0.11—0.14, Bukarešta 0—44, Italija izplačilo 345.50—349.50, London izplačilo 350.50—353.50, Rim ček 348.80—351.80, New York kabel 81—82, Pariz 407.50—412.50, Praga 234.90—237.90, Svica 1414—1424. — Valute. Dolarji 80.25—81.25, avstrijske krone 0—0.1145, češkoslovaške krone 231.50—234.50, madžarske krone 0.07—0, italijanske lire 341.50—344.50.

Curih, 18. marca. New York 580, London 24.85, Pariz 29, Milan 24.60, Praga 16.715, Budimpešta 0.0085, Bukarešta 3.05, Beograd 7.20, Sofija 4.15, Dunaj 0.00815.

Berlin, 18. marca. Dunaj 6.08, Milar 18.05, Praga 12.21, Pariz 21.05, London 18.05, New York 419, Curih 72.62, Beograd 5.38.

Praga, 18. marca. Dunaj 4.92, Berlin 7.95, Rim 151.25, avstrijske krone 4.91, italijanske lire 151.25, Budimpešta 4.875, Pariz 180.50, London 150.55, New York 35.05, Curih 610, Beograd 43.65.

Dunaj, 18. marca. Devize. Beograd 865—869, Berlin 15.80—16.40, Budimpešta 0.91—1.01, Bukarešta 379—381, London 303.400—304.400, Milan 3024—3036, New York 70.935—71.185, Pariz 3572—3588, Praga 2051—2061, Sofija 499—503, Curih 12.235—12.285. — Valute. Dolarji 70.860—71.260, bolgarski lev 477—485, nemške marke 15—15.60, angleški funti 301.600—303.200, francoski franki 3545—3575, italijanske lire 3020—3040, jugoslovanski dinar 840—870, romunski lei 372—376, švicarski franki 12.120—12.200, češkoslovaške krone 2038—2054, madžarske krone 0.87—0.97.

Nekaj vtisov iz Münchenske tragikomedije.

(Od našega posebnega poročevalca.)

München, v marcu.

Sodna razprava proti Hitlerju, Ludendorffu in tovarišem, obtoženim veleizdaje, se vleče brezkončno. Obtoženci imajo težke grehe na vesti: poskušali so z orožjem odpraviti ustavo nemške države in Bavarske ter dvigniti reakcionarno, protizidovsko in rasno diktaturo. Glavni namen pa je bila revanšna vojna proti Franciji, in kot prva etapa naj bi jim služil »pohod na Berlin«, ki ga je napovedal prof. Bauer v svojem govoru z dne 6. nov. l. l.

Vsi obtoženci, s izjemo oberamtman-a Fricka, so sicer priznali vsa ta dejstva, izgovarjajo pa se na svoje naziranje: Kar se tiče nemške države, republika zanje ne obstoja, ker je rezultat »novembarskega zločina«, izdaje in revolucije, ki je bila obenem »sunek z bodalom v hrbet« nemški cesarski armadi; kar se pa tiče Bavarske, se še posebno ne more govoriti o veleizdaji, ker sta bila poglavarja dežele, generalni državni komisar von Kahr in vrhovni poveljnik bavarske državne bramborice von Lossow, v popolnem soglasju z uporniki. Obadva sta se umaknila v ozadje šele po udaru, ko je bil polom že očitno.

Predsednik ljudskega sodišča, Neidhard je brez dvoma uradnik z najboljšo voljo manjka mu pa »pesti«, in pri vsaki važnejši priliki izgubi oblast iz rok. Hitler in tovariši gospodujejo v sodni dvorani, kakor so preje po ljudskih shodih. Hitlerjev histerični glas prekriči sodnike, Ludendorff, »mož« pravega nemškega srca, se pa dobrohotno smešlja. Publika frenetično ploska vsaki nesramnosti teh ljudi, ki predstavljajo »vtelesenje germanske ženjalnosti«. Pred sodiščem stražijo narodni socialisti v uniformah.

Hitler misli, da bi imel z juridičnega stališča dobiček, če bi se mu posrečilo doseči kaznivost von Kahra. Ta se pa brani proti svojemu nekdanjemu pajdašu s tremi močnimi argumenti: s svojo skoro popolno pasivnostjo, z državno tajnostjo in s svojim slabim spominom. Za svojo taktiko je dobil tudi uradno podporo in prokurator republike, Stenglein, ga nič preveč ne nadleguje. Hitler nasprotno gre naravnost k cilju in stavlja tisoč vprašanj, ki bi, odgovorjena, odkrila marsikatero ljubosumno čuvano skrivnost, posebno organizacijo in akcijski načrt »bojnih zvez«.

H krizi mariborskega Narodnega gledališča.

Maribor, 17. marca.

Cesar smo se najbolj bali, se je zgodilo. Proračun prosvetnega ministrstva, v katerem je bila vnesena za naše mariborsko Narodno gledališče samo škandalozno nizka postavka 200.000 Din., je sprejela brez posebnega ugovora tudi narodna skupščina in je s tem postal pravomočen, to se pravi, da se na njem ne da nič več spremeniti. To glasovanje v narodni skupščini je bilo obenem smrtni sunek naši najvažnejši mariborski kulturni instituciji. Že doslej, ko je gledališče dobilo 500.000 Din letne subvencije, je imelo 20.000 Din mesečnega primanjulja; odsej je ga imelo 50.000 Din. Kdo naj ga krije? Naravno je, da je od države imenovan intendant g. dr. Brencič takoj po sprejetju vesti o izglasovanju proračuna prosvetnega ministrstva sklenil podati ostavko, odpovedati osebo in s 1. aprilom gledališče zapreti. Sedaj torej, ravno v času, ko druga gledališča sklepajo z igralci pogodbe za prihodnjo sezono in ko bi se moral izdelati tudi načrt za bodoče delovanje, naj bi se naše gledališče, ki se je pet let tako lepo razvijalo, zaprlo. Naj bi se uničil ta naš zavod, na katerega smo bili ponosni in ki je vršil tako veliko narodno delo tu ob severni meji! Ne, tega ne smemo, tega ne moremo dovoliti!

Tega mnenja so bili tudi vsi oni, ki so se vdeležili posveta, katerega je sklical ravnatelj opere g. Mitrovič v petek zvečer v svoji pisarni. Govorilo se je mnogo o tem in onem, kako bi se dala preprečiti popolna katastrofa, kako bi se dalo gledališče očuvati vsaj do konca sezone in toliko časa, da se v Beogradu popravi krivica, ki je bila storjena našemu mestu. Izvolil se je tudi poseben odbor, ki naj bi proučil vse možnosti in potem predlagal definitivno pota, katera bi se morala ubrati. Toda vse to še ni dovolj, treba je, da ne ostane vprašanje našega mariborskega Narodnega gledališča izključno samo vprašanje njegovih obiskovalcev ali tudi samo vprašanje našega mesta. Postati mora splošno - narodno vprašanje, vprašanje cele Slovenije. Naše Narodno gledališče je ravno tako kakor ljubljansko temeljni kamen naše kulture in tega temeljnega kamna si ne damo porušiti. Prav dobro se spominjamo, kako je nekdanja kriza ljubljanskega gledališča naša ožje domovine. Ravno tako vemo, kako je češki narod

Kahr si pridobiva naklonenost sodišča s ponavljanjem stereotipne fraze »da se ne spominja«. Na vsa preveč radovedna vprašanja zagovornikov izjavlja prokurator republike na kratko, »da so takega značaja, da bi lahko škodovala varnosti države.« In celo sodišče molči! Kadar govori gen. Ludendorff, na katerega je osredotočeno največje zanimanje, se večina prič in obtožencev, samih bivših oficirjev, obrne spoštljivo proti njemu, nekateri z vojaškim pozdravom. Sodniki mu staviijo vprašanja z izbrano uljudnostjo. Priča, poklicane pred sodnike, se preje poklonijo njemu kot prvim. Kako bodo imeli člani ljudskega sodišča, pogum obsoditi tega moža, na katerega gledajo kot na boga?

Ludendorff je storil nerodnost, da se je spustil v boj proti katoličanstvu, ki ga smatra za protigermskega in z mednarodnimi tendencami, kar mu seveda Bavarska nikdar ne bo odpustila. Resno se vprašujejo v bavarskih krogih, ki združujejo nacionalizem in katolicizem, ali se bo protestantizem, po zmagi nad Francijo (kar je verska resnica vsakega pangermmana), obrnil proti »črni internacionali«? Kardinal Faulhaber je že preciziral svoje stališče, njegovi verniki že oklevajo. Sovražnost Prusov se je pri Bavarcih v povojnih letih izpremenilo v sovražstvo proti marksistom, sedaj se pa zopet približujejo Prusom sploh. Najboljše je pogodil vladajoče mnenje eden glavnih obtožencev, ki je zadnjič izjavil, da vidi raje Francoza za svojim hrbtom kakor Prusa pred seboj.

Münchenska tragikomedija bo očitno končala, kljub vsej vznemirjenosti, s prav klavirnim rezultatom. Z ropotanjem naj bi se maskirala razkritja, ki jih tuji, to se pravi inozemski dopisniki, angleški, ameriški, italijanski in nordijski, že začinjajo znanjati. Tu se nahaja vsa mladina v orožju, se zakrivajo cele armade, obstoja vojaška odgoja, ki se odteguje vsaki kontroli. Zagrinjalo se je čisto dvignilo, in Münchensko sodišče smatra bolj za svojo dolžnost, da zakrije zopet vse, kar se je po nespareti odkrilo, kakor pa da sodi može, »katerih edini zločin, če je sploh zločin, obstoja v dejstvu, da so preveč ljubili svojo domovino...«

gradil svoje Narodno Divadlo v Pragi in kako je to zadevo smatral za svojo vseobčo zadevo. Enak odmev mora najti tudi sedanje zapostavljanje in ubijanje našega mariborskega Narodnega gledališča; tembolj še, ker Nemci že komaj čakajo, da propade, da bi se potem oni polastili prostorov in otvorili v njih svoj »National - Theater«, ki bi gotovo tudi uspeval, kajti njegovega pomena bi se zavedal vsak jugoslovne, pa tudi vsak inozemski Nemec, in bi ga podpiral.

Protest proti zapostavljanju in vničevanju našega mariborskega Narodnega gledališča mora zadoneti enoglasno iz vseh slovenskih grl. Protestirati mora vsa Slovenija in tudi naš center, Ljubljana, ne sme pozabiti, da je obstoj našega gledališča važen tudi za njeno, saj je samo izpolnilo celote v naši gledališki kulturi. Vse naše časopise brez izjeme mora glasno in jasno povedati, da nikdar ne bomo dopustili rušenja našega hrama kulture na ogroženi severni postojanki; da nikdar ne bomo dopustili, da bi morali mi zapreti hišo, da bi jo potem zopet otvorili - Nemci. Vsa kulturna in prosvetna društva morajo poslati v Beograd energično zahtevo, da se naše mariborsko gledališče postavi vsaj v isto vrsto z ošješkimi, splitskimi, sarajevskimi in drugimi oblastnimi gledališči. Spregovoriti pa morajo končno tudi naše ulice in dokumentirati svoj protest. Komaj tedaj, če se bo to zgodilo, bodo merodajni čimtelji videli, da smo res zreli, da smo res kulturni in da se res zavedamo svojih kulturnih in nacionalnih potreb in potem, o tem smo prepričani, ne bodo mogli tako mirno preko naše zahteve na dnevni red, kakor so to storili pri glasovanju za proračun prosvetnega ministrstva. Našega gledališča ne damo! Ne sme se zapreti! Vlada ima dovolj sredstev, da tudi izven budžeta zagotovi nadaljni obstoj mariborskega Narodnega gledališča, ki je notabene v njeni upravi in je to torej njena sveta dolžnost, ne pa morda kaka usluga. Iz teh sredstev naj nakaže nadomestilo za odtegnjeno subvencijo dolfel, dokler ne popravi krivice, ki nam jo je storila s proračunom. To hočemo, to zahtevamo in ne odnehamo, dokler se ne zgodi!

Naročajte in širite „Narodni Dnevnik“!

Anketa o brezposelnosti.

Socijalno-politični odsek občinskega sveta ljubljanske je sklical za večerj popoldne na magistrat anketo o brezposelnosti. Udeležili so se je zastopniki Narodne soc. strok. zveze, Zveze neodvis. strokovnih organizacij, Jugoslov. strokovne zveze, Strokovne komisije, Delavske zbornice, župan občine Vič-Glinice in še nekaj drugih.

Anketo je otvoril župan dr. Perič, ki je v kratkih besedah omenil, da je anketa sklicana v svrhu dogovora glede korakov, ki naj bi se podvzeli za odpravo oz. omejitve brezposelnosti. Gospod Čelešnik je omenil, da je občinski svet volil na to svrhu 150.000 dinarjev, kar sicer ne zadostuje, da bi se brezposelnost odpravila. Treba je iskati nova sredstva in nova pota. Pri tem pa je potrebno sodelovanje strokovnih organizacij, ki se trajno pečajo s tem vprašanjem. Občina Vič-Glinice in Moste sta bili povabljeni, ki sta neposredno tangirani. Mnogo je namreč takih delavcev, ki stanujejo v obeh omenjenih občinah, ki pa so zaposleni v Ljubljani. O načinu odprave brezposelnosti in načinu podpiranja brezposelnih je socijalno-politični urad izdal osnutek pravilnika, ki mora biti predložen na prvi seji mestnega občinskega sveta. K temu naj bi posamezni zastopniki dostavili svoje pripombe oz. predlagali potrebne spremembe. O tem je sledila dolga debata. Nekateri zastopniki so bili mnenja, da bi bilo treba poslati prepise posameznim strokovnim organizacijam v proučitev. Drugi pa so zastopali stališče, da je vprašanje brezposelnosti zelo nujno in bi tako postopanje zadevo samo zavlačevalo. Stvar pa je po mnenju prvih preveč važna, da bi mogli zastopniki že na tej anketi dati svoje odločilno mnenje.

Nato se je razvila načelna debata o brezposelnosti, njenih vzrokih in načinu, kako bi se dala odpraviti. Dr. Rožič je naglašal, da je vojna rodila bedo in ta brezposelnost. Odpraviti jo bo mogoče samo, ako se posreči najti delo. Priskočiti pa mora na pomoč tudi država in občina, ki lahko uvede posebne davke n. pr. na luksus. Današnji svet je namreč povečini zgubil zmisel za štedenje. Dr. Likar je mnenja,

da je današnje kritično stanje zakrivilo pomankanje gospodarskega načrta. Občina naj vpliva nato, da ne bo država gledala na industrijski razvoj naše pokrajine s strategičnega, marveč z gospodarskega vidika. Omenil je tudi popolni zastoj v stavbiški stroki, ki ni samo sezonske narave. S tem pa so prizadete tudi razne druge stroke, ki jih omenjena zalaga z delom.

Govor je prišel na potrebo statistike brezposelnih in izražena so bila različna mnenja.

Končno pa je gospod Erjavec razložil vidike, pod katerimi je bil sestavljen osnutek pravilnika. Po njegovem mnenju je pojav brezposelnosti v tesni zvezi z vprašanjem gospodarskega reda. Cimboli se razvija industrija, tembolj pereče postaja vprašanje brezposelnosti in s tem v zvezi vprašanje podpiranja brezposelnih. Načinov, kako naj se to izvede je več. Mi nimamo v tem oziru mnogo izkušenj, zato je moramo aplicirati praktične izkušnje drugih držav. Tam so se polagoma oblikovale tri točke. 1. Posredovalnica za delo, ki je bistvenega pomena in takorekter fundamant vsega drugega. 2. Statistika, ki jo je treba izvesti uradnim pristilnim putem in 3. podpiranje in splošno obvezno zavarovanje.

Povsod je pričela s podpiranjem in zavarovanjem občina, njo pokrajina in končno država. Od sistemov se je obnesel gentski sistem, ki je bil pozneje izpopolnjen s kolnskim. Ta sistem uvažajo danes vsa mesta. Pri podpiranju pridejo v poštev 3 faktorji: 1. samopomoč, zato se forsirajo strokovne organizacije; 2. delodajalci, ki jih je treba povsod pritegniti in 3. občina in država. Seveda pride v poštev še nebroj drugih čimteljev. Naitežje je vprašanje kontrole brezposelnih, kajti dokazano je, da je bilo pred vojno med brezposelnimi ena tretjina delarnarčev. Ta kontrola pa je izvedljiva samo potom borz dela. To so splošne smernice, na katere se je oziralo pri sestavi pravilnika. Glavna baza je: potreba in nepotreba.

Nato je bil prečitlan osnutek pravilnika, ki bo poslan v prepisih vsem strokovnim organizacijam v proučitev.

O ponarejenih kolkih.

Od približno srede meseca februarja 1924 so se pričele pojavljati v prometu ponarejene takse znamke (kolke) po 10 Din. Da bo prebivalstvo točno poučeno, kako se razlikuje prava desettindarska znamka od ponarejene, se navedejo te razlike kakor sledi:

Originalna takсна znamka je jasno vijoličaste barve, a ponarejena je zamazana in blede vijoličasta; na pravih znakih so črte jasno izražene in vdolbljena polja jasno bela, dočim so na falsifikatih črte nejasno izražene in vdolbljena polja zamazana ter jih je jedva zaznati; dalje imajo štiri okraske okoli križa na prvem polju državnega grba na originalu vsak po dva jasna pretrga (prelomca), dočim so na falsifikatih v obliki loka kakor črta »C«; na izvirni znamki je tretje polje grba, kjer so mesec in tri zvezde, izčrtano z vodornavnimi (horizontalnimi) vzporednimi črtami, med katerimi se jasno vidi cela polja v obliki črt, dočim je pri falsifikatih to polje docela izbarvano razen meseca in treh zvezd; gornja okvirna vijoličasta črta originalne takse znamke je bolj polna in debelejša, a pri ponarejeni je ožja in tanjša; pri originalnem kolku so vse okvirne bele tankaste črte ožje in tanjše, a pri ponarejenem so vse črte debelejše; celoten klise ponarejene znamke je daljši za en milimeter od kliseja originalne, a za en milimeter širji in naposled je papir ponarejenih kolkov očitno tanjši in slabši od papirja originalnega kolka.

V splošnem se lahko reče, da je ponaredba desettindarske takse znamke slabo uspeša, prevara nepoučenega pa je vsaka-kor mogoča.

Dalje so se pričele pojavljati v prometu — baje ravnateljstvo nima doslej v tem pogledu še točnih podatkov — tudi ponarejene pettindarske takse znamke. Glede teh ponaredb nima ravnateljstvo na razpolago še strokovnega mnenja uprave državnih monopolov. Da pa se bo prebivalstvo v danem položaju vedelo ravnati tudi glede te vrste ponaredb, se naštejejo vsaj bistvene razlike pravih pettindarskih taksnih znamk od ponarejenih in sicer:

Splošen vtis ponaredb je, da so bolj zamazane in temne, kakor originalne takse znamke; nadpis: »takse marka« v latinici in cirilici je na pravih znakih dobro čitljiv, na ponarejeni pa zamazan ter težko čitljiv; odnoso deloma celo nečitljiv; isto velja glede označbe »din« v spodnjem delu znamke; celoten klise ponarejene znamke je daljši za en milimeter kakor klise originalne in naposled je papir ponarejenih znamk očitno tanjši in slabši od papirja originalnega kolka.

Prosveta.

Dve ljudski predstavi v Narodnem gledališču. Danes v sredo vršita se v Narodnem gledališču dve ljudski predstavi pri znanih cenah in sicer popoldne ob 3. uri v drami igra »Lilioni« in ob pol 8. uri zvečer v operi »Mignon«. Drama pa vzprijeto zvečer ob 8. uri priljubljene in učinkovite tri francoske enodejanske in sicer Tri mase, Smešne preciozne in Priljudni komisar. V četrtek, dne 20. se igra v drami »Kamela skozi uho šivanke« za red C. v operi pa »Manon Lescaut« za red D.

Cezar in Kleopatra. Skušnje za znamenito Shavovo historično komedijo »Cezar in Kleopatra«, ki jo pripravlja ljubljanska drama, gre h koncu. Premijera bo v soboto, dne 22. t. m., prva repriza v nedeljo, dne 23. t. m. V naslovnih vlogah nastopita ga. Nabocka kot Kleopatra in g. Putjata kot Cezar. V ostalih vlogah je zastopan skoro ves dramski ansambel.

Slovenski pevski praznik bo 6. aprila 1924. Dopoldne se vrši v Glasbeni Matici redna letna skupščina Zveze slovenskih pevskih zborov z običajnim dnevnim redom in zanimivim predavanjem koncertnega vodje Glasbene Maticе gospoda Srečka Kumarija o temi: »Poezija v zborovski glasbi«. Skupščine, na kateri se bo razpravljalo o ustanovitvi »Zveze jugoslovanskih pevskih zborov« se udeležijo delegacije skoraj vseh v »Zvezi« vključenih društev. Popoldne ob treh pa se vrši v veliki dvorani Uniona velik pevski koncert. Dosedaj so se priključili na sodelovanje sledeči zbori: Glasbena Matica, Ljubljanski Zvon, Slavec, pevski zbor napr. društva za šent-jakobski okraj, pevsko društvo Krakovo-Trnovo (vsi iz Ljubljane), dalje pevsko društvo »Lira« iz Kamnika, pevsko društvo »Zvon« iz Trbovelj, glasbeno društvo iz Zgorja ob Savi, pevsko društvo »Zvon« iz

Smartna pri Litli, nar. glasbeno železn. društvo »Drava« iz Maribora in pevski zbor bralnega društva v Trzinu. Zanimanje za koncert, čigar namen je pokazati napredek v izjavljanju naših pevskih zborov v zadnjih letih, je izredno veliko.

Pevski zbor Glasbene Maticе. Radi praznika se vrše v tem tednu pevske vaje sledeče: četrtek ob 18. uri 15 minut mešani zbor, v petek ob 18. uri 15 minut ženski zbor in isti dan ob 20. uri moški zbor. Vsi in točno!

Mariborski pevci v Ljubljani. Za koncert pevskega zbora Glasbene Maticе v Mariboru, ki se vrši v Ljubljani, v ponedeljek dne 24. t. m. ob 8. uri zvečer v Union-ski dvorani, vlada v našem mestu vseobče zanimanje. Krasn sestavljeni spored koncerta in pa izvrstni zbor to zanimanje tudi v resnici zasluži. Na našem koncertu pojoo celo vrsto slovenskih mešanih in moških zborov, kakor tudi nekatere naše večno lepe narodne pesmi v različni obdelavi. Vstopnice za ta koncert so v predprodati v Matici knjižarni, kjer se dobiva tudi tekst posameznih zborov, ki so na sporedu.

Knjiga o denarju. Dr. K. Engliš: Denar. Poslovenil dr. A. Ogris. Splošna knjiznica št. 14. V Ljubljani 1924. Tiska i naklada Zvezna tiskarna in knjigarna. Strani 236. Cena broš. D 26.—, vez D 32.—. — Dr. Karl Engliš, univ. profesor v Brnu in bivši finančni minister čehoslovaške republike je izdal l. 1918 monograficen spis o denarju, ki je doživel doslej v originalu že troje izdaj. Ta svoj uspeh ima spis zahvaliti poleg drugim vrlinam tudi temu, da ni kakšen navaden katekizem o denarju, temveč strogo znanstvena, zanimiva ter poljudno podana analiza ne le denarja, temveč tudi cele njegove narodogospodarske podlage, brez razumevanja katere se funkcije denarja in njegove usode v raznih denarnih sistemih ne dajo polasniti.

aretacije. To je dolžnost vsakega posameznika in sicer ne samo v državnem interesu, ampak v še večji meri v interesu svojega bližnjika, ki zabrede vsled nakupa takih ponaredb čisto po nevednosti v največje ne-prilike, ker se kaznuje poraba ponarejenih kolkov razun z denarno globo v iznosu petdesetkrat toliko, na kolikor se glase kolki tudi še z zaporom radi goljufije in je vsako znižanje denarne globe milostnin potom izključeno. Samo če se bode ravno prebivalstvo po predstojajočih navodilih, odklonilo brezpozorno nakup od privatnih zlasti neznanih oseb in podpiralo na ta način s samopomočjo državne oblasti, je trajen uspeh zasiguran. Če se bo prebivalstvo ravno natančno po zgorajšnjih navodilih, brezvestni razpečevalci takih ponaredb za svoje pogubno delovanje ne bodo našli pripravnega terena vsaj v Sloveniji ne. — Kr. finančno okrajno ravnateljstvo v Mariboru. Dr. Jos. Povalec l. r.

Politične vesti.

Demokratski oportunisti. »Clevaričev Beogradski Dnevnik« piše o najbolj znanih demokratskih oportunistih in pravi: Pravi inspirator »hrvatske politike« g. Davidovič je bil dr. Voja Veljković, ki je bil po osvoboditvi prvi državnik, ki se je izjavil kot pristaja »sporazuma s Hrvat« v smislu njihovih avtonomističnih teženj. Ko pa je vstopil v demokratsko zajednico, katere ustvaritelj in vodja je bil g. Pribičević, ni mogel braniti svoje koncepcije, postal je centralist, kakor so postali številni Hrvati, ki so bili v demokratski zajednici. Gospod Veljković ni hotel biti večji Hrvat nego so bili Hrvati sami. Toda sčasoma je gospod Veljković zavzel napram Pribičeviću politiki odločno neprijateljsko stališče. Najbolj pa se mu je zameril Pribičević zato, ker se je Pribičević preveč sprizljal z radikali in ker je postal dinastičen človek. G. Veljković je namreč mislil, da obstoja demokratska stranka v glavnem zato, da se bori proti radikalom in proti dinastiji. Radikali in dinastija pa so Veljkoviću zato antipatični, ker je ostal on v duši stari liberalce. Zato je bil Veljkoviću zelo simpatičen pokret, ki ga vodi Radić v Hrvatski. Posrečilo se mu je, da prepriča g. Davidoviča, ki je bil nerazpoložen napram g. Pribičeviću ter je hotel s pomočjo sporazuma s Hrvatmi onemogočiti Pribičevića. Neposredno z Davidovičem pa je stal tudi g. Voja Marinković, ki je preje vodil politiko g. Pašića in Pribičevića. (I. Marinković je še danes v dobrih osebnih zvezah z radikali, zato g. Veljkoviću nikakor ne gre v glavo, kako more biti ta človek spiritus rector protiradikalnega bloka, Oportunitizem ni redek pojav v politiki, toda g. Marinković so oportunisti par excellence!

Zanimiv protest monarkovskih konzulov proti bavarski vladi. Konzularni zastopniki tujih držav v Monakovem so postavili protest proti bavarski vladi, ki odklanja neposredno občevojanje z njimi. V mnogih slučajih so se morali obrniti do svojih diplomatskih zastopnikov v Berlinu, toda berlinsko zunanje ministrstvo je odgovorilo, da se ne more vmešavati v suverenost Bavarske. Ker je vsled tega zadržanja monarkovske vlade ovirano delovanje konzularnih zastopnikov, so se vsi zedrnili in poslali protest potom svojih diplomatskih zastopnikov v Berlinu. Protest so podpisali konzularni zastopniki Poljske, Češkoslovaške, Avstrije, kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, Velike Britanije, Madžarske, Španske, Brazilije in Zedinjenih držav. Tudi italijanski generalni konzul v Monakovem, ki je medtem odpotoval, se je pridružil protestu.

Giolitti zagovarja svojo vlado. Bivši ministrski predsednik Giolitti je imel v Droneru volilni govor, v katerem je podal sliko parlamentarnega položaja od junija 1920 do tedaj, ko je po demisiji tretje Nitijeve vlade sestavljal novo vlado. Glede spora z našo kraljevino je izjavil, da je našel pri svojem nastopu zelo težavne in kritične razmere. Tozadevna razmejitevna pogajanja je moral razrešiti v interesu Italije. Tako je prišlo do rapalske pogodbe, ki je pomaknila italijansko mejo na Snežnik 50 km od Trsta, dosežek je aneksijo Idrijskega ozemlja in zagotovil neodvisnost Reke s strani Jugoslavije, kakor tudi teritorialno zvezo med Italijo in Reko. Zagovarjal je nadalje svojo liberalno stranko, naševal njene zasluge v dobi 60 let, opravičeval samostojen nastop stranke, ki mora ohraniti tudi v bodoče svojo staro zmagoslavno zastavo.

Beleške.

BREZ NASLOVA.

Polzeške Nemce je zastopal proti slovenskemu koroskemu beguncu celjski advokat dr. Kalan, član celjske Orjune!

Na teoretičnem temelju popravljene avstr. subjektivne narodno-gospodarske šole in Lipmannove sistema je zgradil Engliš lasten nauk o gospodarstvu in denarnih pojavih. Ta nauk ga ni vodil ne v nominalistični ne v metalistični tabor (dualizem, ki mora pasti) temveč k spoznanju, da more teorija o denarju biti le gospodarska in da se gospodarstveni problem da izčrpo razložiti le v zvezi z razlogi celega kompleksa gospodarskih pojavov. Iz tega stališča razbira spis v prvem delu najtežavnejše denarstvene probleme naših dni kakor so vsebina denarne enote, menajajo vrednost denarja, cenovne zakone in posebno tvoritev cen pri nominalni vrednosti denarne enote. V 2. do 4. delu spisa, ki se nanaša na konkretne denarne oblike, mehanizem mednarodnega denarnega trga in državno denarno politiko, je na razmeroma malem prostoru, v precizni dikciji in jasni obliki zgoščeno kakor za strokovnjake tako za laike vse, kar je danes na denarstvenem problemu novega, aktualnega, zanimivega. Spis ima to redko prednost, da izkušnje, učnjene iz za volne na denarstvenem poprišču, popolnoma potrjujejo pravilnost avtorjevih teoretičnih izjavljaj, medtem ko leži praktična njegova uporabnost ne le v podajanju prave v sredstev za popravilo sedanega denarstvene stanja, temveč v prvi vrsti v tako vsestranski in jasni razlagi denarstvenih problemov, ki omogoča vsakomur, da si ustvari pravilno sodbo o tem, kar vidi okoli sebe.

Ker naša strokovna literatura ne razpolaga z nobeno zadevno monografijo, je izdala prevod tega spisa pravkar Zvezna tiskarna in knjigarna v Ljubljani kot 14. številko Splošne knjižnice. Knjiga obsega 236 strani osmerke ter stane broš. D 26 vez. D 32.—

Dnevne vesti.

Ljubljana, dne 18. marca.

Ljubljana.

— »Narodni Dnevnik« izide v četrtak zjutraj kakor navadno.

— Vabilo na naročbo. Vse one naše cenjene čitatelje, ki so zadnje dni prejeli naš list na ogled, prosimo, da vplačajo naročnino po položnici, ki so jo prejeli. S tem se je priglasi za naročnika. Kdor bi sicer ne mogel plačati, naj nam to naznani z dopisnico in plačilo naročnine prvega aprila. — Kdor bi se našemu vabilu ne odzval do nedelje, mu bomo pošiljali lista ustavili. — Inozemski čitatelji naj za enkrat »Narodni Dnevnik« naroče z dopisnico, položnice za plačilo naročnine pa dobe potem par dni pozneje. — Uprava.

— Protesoriki kongres v Splitu. Glavna uprava profesorstva društva je sklenila, da se vrši letošnji kongres profesorstva v Splitu dne 9. in 10. julija. Po kongresu bodo izšli v okolico Splita.

— Veliko obrtniško zborovanje. Zveza ljubljanskih obrtniških združenj v Celju sklene za nedeljo dne 23. t. m. dopoldne ob 10. uri v dvorano Narodnega doma v Titu veliko obrtniško zborovanje. Dnevni red zborovanja: 1. Davčna bremena in obrtnišvo (predava davčni nadzornik v Celju g. O. Meglič, Maribor). 2. Kredit male obrtnika (predava g. V. Volk, Šošanj). 3. Delavsko zavarovanje (predava g. dr. I. Ples, Ljubljana). 4. Delovni čas (predava g. I. Rebec, Celje).

— Promocija. Na dunajski univerzi je bil promoviran za doktorja vsega zdravstva g. Viktor Čremošnik, na graški univerzi pa g. Martin Ogorevc.

— Protestno zborovanje zagrebške akademice mladine proti Italiji. V nedeljo dopoldne se je vršilo na zagrebškem vseučilišču shod akademice mladine, t. i. na dan ko je Italija slovesno anektirala Reko. Shoda so se udeležile vse akademice organizacije brez razlike strank. Na shodu je referiral vseučiliščni Hecceg in so se sprejele primerne resolucije proti imperalistični Italiji. Po shodu so šli akademiki na ulico, kjer jim je policija preprečila dohod pred italijanski konzulat. Povorka akademikov, kateri se je pridružilo tudi ostalo zagrebško meščanstvo, je na Jelačićevem trgu zapela narodne pesmi, na kar so se manifestanti razšli.

— Nagrade za učitelje. Prosvedni oddelk za Slovenijo vabi veroučitelje, dušne pastirje, učitelje na ekskurzijskih letih in oddelkih za oddajanje otroke, in nestalno nameščene učitelje žen. roč. del. naj predložijo vsaj do 15. aprila 1924 prijave za nagrade v smislu razpisa višjega šolskega sveta v »Urad. listu« št. 8 iz 1. 1. 1923 s to razliko, da navedejo samo eno razdobje t. i. za čas od 1. januarja do 31. marca 1924. Na poznejše prijave se prosvedni oddelk iz proračunskih razlogov ne bo mogel ozirati.

— Skupščina invalidov. V nedeljo se je vršila glavna skupščina združenja invalidov, rezervnih oficirjev in četnikov v Beogradu. Obračunaval se je na skupščini predvsem gnutni položaj invalidov. Kongres je med drugim tudi sklenil, da bodo člani združenja vrnil vseh odklonjenih in se odkrili svojim činom, kakor hitro vlada ne bo vpoštevala njihovih upravičenih zahtev. Po polodnevni seji so sprejeli 55 delegatov združenja pri kralju Aleksandru. Delegati so ostali na dvoru zelo dolgo in jih je kralj pogostil z zakusko ter ostal z njimi da je časa v iskrenih razgovorih. Kralj je obliščil delegatov, da bo vpošteval njih želje in skrbel, da se zakonitimi potomi urede vsa vprašanja. Kralj je izrazil tudi svoje veselje, da se njegovo stališče v vprašanju rezervnih oficirjev, invalidov in borcev popolnoma krili z zahtevami združenja.

— Razvstitev nameščenov v ministrstvu notranjih del. Razvstitev nameščenov ministrstva notranjih del se vedno traja. Če se tudi razvstitev nameščenov traja od strani komisije, le še vedno nerazvstjenih polovico nameščenov. Kakršni je sedaj položaj ni pričakovati, da bi se razvstitev nameščenov končala pred koncem aprila.

— Razpis za mesta slug. V »Uradnem listu« št. 21 so razpisana mesta slug pri okrajnem sodišču v Trzinu, v Slovenj Gradcu, v Šmarju pri Jelšah in v Žužemberku ter pri rektoratu ljubljanske univerze.

— Amerikanske zapuščine. Jugoslovanski konzulat v New Yorku je doslej poslal 219.332 dolarjev v Jugoslavijo kot zapuščine naših ropalov, ki so pomrli v Ameriki. Konzulat v Chicagu je odposlal tokrat zadnjih treh let 268.951 dolarjev v Jugoslavijo in konzulat v San Franciscu 137.374 dolarjev.

— AKAD. PODR. JUGOSLOVENSKE MATICE pozivlja vse akademike ter vse narodno čuteče občinstvo, da se udeležijo letošnje aneksijske Primorja, združene s protestom proti aneksiji Reke, ki se priredi v četrtak 20. marca 1924 ob 17. uri pred ul. verzvo.

— Predavanje v društvu »Soča« v Ljubljani. V soboto 23. t. m. predava v salonu pri Levu g. dr. Vojislav Molč o zele poučini temi in sicer: »Pomen arheoloških izkopav.« Pričetek ob pol 9. uri zvečer. Vstop vsakomur prost.

— Preskrba Ljubljane z elektriko. Udrženje jugoslov. inženirjev in arhitektov, Sekcija Ljubljana, priredi v nedeljo dne 23. marca t. i. javno predavanje, ki se vrši ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani hotela »Union«. Predaval bo profesor univerze g. Mian Vidmar o preskrbi mase Ljubljane z elektriko silo. Predvidoma se vrši po predavanju debata o tem važnem predmetu in naj debata kakor predavanje prispevata k pravilnemu presojanju dejanskega položaja ter pospešita primerno rešitev nujnih vprašanj. O istem predmetu so se pred kratkim vršile v Akademskem domu diskusije, ki so opozarjale na nujnost problema preskrbe Ljubljane z elektriko. Vendar te diskusije niso bile dostopne širšemu občinstvu. Ker gre tukaj za vevležna vprašanja, ki neposredno zanimajo vse prebivalstvo slovenske prestolice, je smatral Odbor Sekcije Ljubljana za potrebno, da priredi javno predavanje, na koje se vabilo vsi interesi. Osebito vabi Odbor ljubljanske trgovce, industričre in obrtnike ter hišne posestnike, da prisostvoje predavanju, ki naj v zvezi z javno razpravo prispeva v ugodno rešitev občnih težej.

— Shod brezposelnih. Odbor za pomoč brezposelnim iz Selenburgove ulice je sklical sinoči v Mestni dom shod, katerega se je udeležilo blizu 400 brezposelnih. Na shodu se je veliko govorilo, prišlo pa tu pa tam do burnih mediklev, a v splošnem se ni razpravljalo dovolj stvarno. Sprejeta je bila deset točk obseajoča resolucija, ki nastoma naravnost klice po kritiki.

— Razpisuje se mesto ravnatelja tehniške srednje šole v Ljubljani. Prošnje za mesto, opremljene s prilagami: rojstni list, poročni list, šolska služevanja, domovnica, dosedajni dekreti o službovanju, zdravniško spričevalo (ako prošlec se ni državnih uslužbenec), naj se predlože oddelku ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani, Turjaški trg št. 3, II. nadstr. do 15. aprila 1924.

— Umrli so v Ljubljani: Dne 16. marca: Rafael Oblak, klepar, 40 let. — Alojzija Huč, pesenikova žena, 34 let. — Dne 17. marca: Viktor Adamič, železn. nadzorik, 48 let.

— Zadruga kleparjev, inštalaterjev in kotlarjev za Ljubljano in okolico v Ljubljani ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 23. t. m. ob 9. uri dopoldne v salonu hotela Lloyd v Ljubljani, Sv. Petra cesta. Vabilo se isto vsi tovariši-člani v področju ljubljanske županije. — Odbor.

— Samonar 14 letnega fantu. V pordelek zvečer se je obesil komaj 14 letni Alojzij Perhavec, učenec IV. razreda ljudske šole v Šiški. Mlad samomorilec je sin strojevodje državnih železnic g. B. Perhava, ki stanuje v vagonu na ljubljanskem polju. Ko je prišla Alojzijeva mati okrog 9. ure zvečer domov, je našla fanta obesnega na vrvi, ki je bila pritrjena sredi stropa v vagonu. Zakaj se je fant obesil, se ni popolnoma polasnje. Sodi se, da se je fant zbal pisma, ki ga je šolsko vodstvo poslalo na naslov njegove matere, da se ima zlasti št. šoli. Na dan ko je deček izvršil samomor, sploh ni šel v šolo in je ostal ves dan doma. Pokojni Alojzij Perhavec je bil drugače priden in vreden učenec.

— Vtom na Dunajski cesti. Včeraj zjutraj okoli 1. ure se je izvršil že drugi predzen vtom v izlozbeno okno trgovine O. Bračko na Dunajski cesti. Vtomila sta bila dva visoka mladenčca, ki sta bila razlozbeno okno in potem ukradla več parov svilnenih nogavic, odol, zobni prašek in toaletno milo. Skupna škoda znaša okrog 1300 Din. Vtomila so od daleč videli pasanti z Dunajske ceste, kako sta po izvršenem dejanju stekla proti Tivoli, kjer sta se izgubila v gozdu.

Maribor.

— Slovenske stranke za skupno kandidato listo pri občinskih volitvah v Mariboru. SLS, JDS, NSS, NRS in SKS so se zedinile za skupen nastop pri predstoječih občinskih volitvah v Mariboru v namenu urediti jugoslovansko moč mesta in postaviti mestno gospodarstvo na zdravo podlago.

— Medžimurci in oblastna razdelitev. Nedavno smo poročali o akciji Čakovčev, da se Medžimurci ne prideli mariborski oblasti. Njihova akcija je v toliko tudi uspešna, da je za novi srez Medžimurje do končne odločitve imenovan poseben administrativni komisar, ki je sicer formalno predrejen mariborskemu velikemu županu, sicer pa samostojen in vrši sam vse posle velikega župana. Po izjavah Medžimurcev samih, pa mnenja niso enotna. Velik de prebivalstva severnega in posebno zapadnega dela Medžimurja je sicer za ustanovitev posebne oblasti v Varaždinu, je pa obenem tudi odločno proti pripojitvi k zagrebški oblasti. Tamkajšnji prebivalci pa zahtevajo, naj Medžimurje ostane prideljeno mariborski oblasti, če že ni mogoče doseči posebne varaždinske. Spor med Medžimurci radi samoupravne pridelitve postaja tako zanimiv in bo lahko prešel še v hudo borbo med prijatelji Zagreba in Maribora.

— Letošnji osmošolci tukajšnje državne gimnazije nameravajo po maturi napraviti daljši izlet po Hrvaški, Dalmaciji, Ilirski govin in Bosni, na katerem bi se seznanili z našo širšo domovino, obenem bi pa prirejali v raznih mestih tudi predavanja o Sloveniji, katere bi izpolnjevali s sklopičnimi slikami. Ideja je jako lepa in vse hvale vredna, samo, da primanjkuje gnutnih sredstev. Radi tega bodo abiturienti v kratkem obiskali razna večja podjetja s prošnjo za prispevke. Apelliramo na naše boljše situirane kroge, da jim to prošnje ne odbijejo.

— Mariborsko gledališče pripravlja uprizoritev Hauptmannove odrske pesnitve »Hancle pot v nebesa«. Premijera bo v soboto 22. t. m.

— Smrtna kosa. V torek 18. t. m. je umrl v Mariboru g. Leopold Peče, davkar v pokolu.

— Stanovanjska beda v statistiki. Kako velika je stanovanjska beda v Mariboru, kažejo najlepše sledeči statistični podatki. V lanskem letu je prošlo za stanovanja 555 strank, 111 pa za zamenjavo, oddanih pa je bilo 159 stanovanj in 20 zamenjavih. Brez stanovanja je ostalo koncem leta 696 strank in brez zamenjave 91 strank. 69 strank čaka na stanovanja zamenjavo že od 1. 1921, 128 pa od leta 1922. Med prvimi je tudi 16 državnih nameščencev, med drugimi pa jih je 52. Torej niti ti, ki imajo pri podeljevanju prednost, ne pridejo do stanovanj, kaj pa komaj drugi! Če bi hoteli nameseliti vse one družine, ki so danes v Mariboru brez stanovanja, bi morali zgraditi najmanj 70 hiš s po 10 stanovanji.

— V posvetovalnici za matere odpadke v sredo 19. t. m. zaradi praznika posvetovalne ure in bodo v četrtak od 2. do 4. ure popoldne.

Celje.

— Matineja Glasbene Matice, katere bi se imela vršiti danes na praznik donoldne v Narodnem domu, je prelozena na nedeljo 23. t. m. Vstopnice se dobe v predprodaji v trafiki gospe Kovač v Aleksandrovi ulici.

— Savinjska podružnica Slovenskega planinskega društva je imela v soboto v Celju svoj občni zbor. Občnega zbora se je udeležilo precej članov. Udeležili so se za tudi župan Celja g. dr. Hračev, ustanovitelj podružnice g. Brunon Rotter iz Maribora ter referent oddelka za ministrstvo trgovine in industrije v Ljubljani g. R. Badjura. Funkcionarji društva so podali svoja poročila, iz katerih je bilo razvidno, lipo delovanje podružnice v minulem letu nasebn glede oskrbovanja raznih koč v njenem področju. Podružnica je štela v letu 1923 454 članov. Blagajniško poročilo je podal predsednik g. Kocbek. Denarni promet je znašal okroglo 130.000 Din. Pri volitvah je bil soglasno izvoljen zopet stari odbor. Na novo je bil izvoljen odbornik g. Filip Vrtovec iz Celja.

— Smrtna nesreča na železniški proci. V nedeljo zvečer se je vračal proti pol 10. uri zvečer iz Pečevnika po progi proti domu predelavce pečevniške apnenice 52 letni Josip Višner. Privozil je vlak, kolega komotiva je višnerja zgrabila in za popolnoma raztrgala. Nesrečnega so našli drugi dan. Spravili so ga v mrtvašnico.

— Samotna tovarna v Storah je prešla v last družbe, kateri načeluje gospod Peter Majdič, industrijalec v Celju.

Kino Ideal

četrtak	petek	sobota	nedelja
20.	21.	22.	23.

Velik Hagenbeckov film

Tibetski volk

Senzacijska drama v 6 dejanjih v glavni vlogi ERNST WINAR.

Krasni posnetki iz ledenih Tibetskih poljan. Lov na bizone. Zanimivi prizori kako volkovi napadejo potnike.

Sport.

VI. REDNI OBČNI ZBOR LASK.

Dne 15. t. m. se je vršil v zbornici ljubljanske univerze VI. redni občni zbor ljubljanskega akademskega športnega kluba. Otvoril in predsedoval je skupščini klubov predsednik Frank I. Zadnek. V svojem otvoritvenem in pozdravnem govoru je orisal v kratkih potezah delovanje kluba od njegove ustanovitve, t. j. 2. maja 1920 pa do zadnje seje. Po njegovem govoru so pozdravili, oziroma v daljših izjavahli čestitali klubu s sedeči zastopniki: ravnatelj Jug za LNP, Bar za LLAP, inž. Debelak za S. K. Primorje, Golob za LSK, Kemperle za S. K. Slovan, Jerala za S. K. Ilirijo in Vončina za S. K. Jadrani.

LASK, ki se v prvih letih nikakor ni mogel prav uveljaviti, si je v zadnjem času pod spretnim vodstvom svojih funkcionarjev osvojil predstojstvo, tako povzpel, da si je priboril in zagotovil v slovenskem sportu prav trdno pozicijo ter ima za bodočnost najlepše izgled. Posamezne sekcije so si z intenzivnim delom priborile prav lepe uspehe. V nogometu zavzema LASK v svojem razredu zelo ugodno mesto. Najmlajša sekcija je lahkoatletična, a beleži največji uspeh. Jesenska zmaga v turnirju Jadrani: LASK je bila za naše sportnike prava senzacija.

Tudi denarno si je klub opomogel. Akcija nabiranja fonda je uspešna. Preje dokaj skromno število članstva le naraslo sedaj na 292 ustanovnih in podpornih članov. Pri volitvah je bil izvoljen sledeči centralni odbor: preds. Fr. Zadnek, podpr. Đukić, tajnik Maček, blag. Pust, gospodar Kump; za načelnike posameznih sekcij so bili izvoljeni za 1. atl. Kandare Lado, za nog. Buljevič, za plav. in vesl. Mechsner, za zmrskosport. B. Hartman, za damsko Zajc Božena. V častno razsodišče so izvoljeni: dr. M. Dolenc, dr. J. C. Oblak, dr. Krejčič, inž. Guzelj in O. Planinšek.

Občni zbor je končno razpravljal tudi o predstoječi fužiji s LSK, vendar brez končnoveljavnega zaključka.

— Kranjska podružnica SPD ima svoj občni zbor 28. marca ob pol 8. uri zvečer v bralni sobi Narodne čitalnice v Kranju.

— Prostovoljno gasilno društvo v Pankskih Toplicah priredi dne 4. maja t. i. v kopališču veliko ljudsko veselico povodom izleta sosednjih gasilnih društev. Kopelj režij. Savno občinstvo in tov. gasilci se vlnudno vabilo. — Odbor.

Kar Vi hočete,

to je Elzafild. To pravo domače sredstvo, katere prežene Vaše bolečine! Poizkusna pošiljka Din 28.— Lekarnar Eug. Feller, Stubica Donja, Elzatz 357, Hrvatska.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA.

Dne 17. marca se je v posvetovalni dvorani Kranjske hranilnice sestala anketa finančnih in gospodarskih krogov, da zavzame stališče glede efektivne in robnega prometa na ljubljanski borzi.

Predsednik borznega sveta g. Dragotin Hribar je očrtal v kratkih besedah dosedanj o dvoletno borbo za dosego dopolnilne koncesije trgovanja z devizami in valutami in sedanje stanje borze. Borza mora računati za enkrat s tem, da prične svoje poslovanje s že doseženo koncesijo za blago in efekte, istočasno pa tudi z razsodiščem, kajti ta zahteva je že tako pereča, da je ni mogoče več odlašati.

Podpredsednik Praprotnik je izjavil, da želi borzni svet čim manj zbranih gospodov zlasti o tem, ali je umestno pričeti takoj s poslovanjem borze, omejeno na robo in efekte ob sočasnem poslovanju razsodišča. Popolna borza je zaenkrat še nemogoča. Želeli je danes ko-kor možno konkretnih izjav o tem, kateri papirji prihajajo v poštev za promet ljubljanske borze. Borzni svet bo rad vpošteval želje in nasvete zbranih strokovnjakov.

Nato izjavila g. dr. Fran Windischer, da traja križev pot Slovenije za popolno borzo v Ljubljani, ki je soglasna zahteva gospodarskih krogov, že dve leti. Pravico pa imamo začeti z borzo za robo in efekte, in tudi pravilnik za razsodišče je potrjen. Iz tega položaja moramo ven, v sled preobloženosti rednih sodišč je za Slovenijo ustanovitev borznega razsodišča jako pereča in nujna. Kupčijski krog odločno zahteva razsodišče, ki pripomore, če se ustanovi v zvezi z borzo, do naglejšega razsodja tudi v sporih, ki ne izvirajo iz borznih poslov. Uspehi v drugih krajih države so bodreči. Priporočila borznemu svetu hitro ravnanje, ob besedi treba priiti do dejanj, sicer bi morali iskati drugega izhoda, ker se vprašanje razsodišča ne more več odlašati.

O vprašanju borznega razsodišča izpregovoril v daljših izjavahli borzni tajnik g. dr. M. Dobrila in temeljem znanjive statistike domačih razsodišč dokazal, da izvira pretežna večina borznih tožb iz poslov, zaključnih izven borze, in da le neznatni del sporov izvira iz strogo borznih kupelj. Ndaleje razpravljala o stroških in dohodkih take naprave na odlagi podatkov drugih razsodišč v državi.

Nato so navzoči zastopniki denarnih zavodov glede notiranja vrednostnih papirjev podali konkretne ugodne izjave. Tudi zastopniki denarnih zavodov, ki nimajo razsodišča v Ljubljani, so se glede kotiranja izjavili ugodno. Anketa je dokazala, da je računati že za začetek z dokajšnjim številom efektov. V zvezi z razsodiščem bo nova naprava imela prav zadovoljiv delokrog.

Pred zaključitvijo sestanka dobi ponovno besedo gospod dr. Fran Windischer, ki konstatira, da je uspeh posvetoovanja nad pričakovanjem ugoden.

Vprašanje popolne borze je materialno gospodarsko vprašanje, spretno nas odganjajo z našo zahtevo po popolni borzi prav iz istih razlogov, kakor nam vežejo trdo roke glede obstoječega telefonskega prometa z Dunajem in Prago in kakor se branijo otvoriti telefon s Trstom, ki je takoj

Tiskovne pravde.

Dr. Goršič proti odgovornemu uredniku »Vojnega invalida«.

Včeraj so se vršile pred deže'nim sodiščem v Ljubljani kar štiri tiskovne pravde in sicer radi žaljenia časti potom tiska. Kot prvi je bil obtožen odgovorni urednik »Vojnega invalida«, Franc Belinc iz Trbovelj. Bil je tožen vsled ovadbe šefa oddelka za socialno politiko, dr. Goršiča, katerega je žalil v dveh člankih, priobčenih v št. 6 z dne 23. marca pod naslovom: »Proč s tiščilji« in »Domislijavost g. šefa socialne politike«. V teh člankih se je očitalo dr. Goršiču, da je prišel dr. Goršič v največje nasprotje z invalidi, da je s samolastnim in nekorrektnim delovanjem razžalil invalide in da padajo ostri očitki proti njemu. Prekršil da je tudi naredbo o prednosti invalidov v državnih službah. Skratka: odkar da je g. dr. Goršič šef tega oddelka, misli, da je vsega mogoče gospod, ki lahko dela kar hoče, ne ozira se na desno in levo. Mnogo je ljudi, ki se hočejo s terorjem in intrigami obdržati pri svojih korilih. In med to vrsto da spada tudi g. dr. Goršič. Ke bi ne vtilkal nosu v stvari, ki ga ne brigajo, da ne bi streljal takih kozov, preko katerih pa da gre »Vojni invalid« z zaničevanjem in smehom. »Štiri leta smo vam bili žuga, katero ste brali smi in tja, a sedaj je počila, zato evajte se!«

Obtoženi urednik je nastopil dokaz resnice, ki se mu pa ni posrečil. Državni pravdnik je predlagal z ozirom na hudo žalitev ostro kazen. Dr. Goršič je v daljšem govoru pobjal in zavračal vse očitke, v kolikor mu je to dopuščala njegova uradna tajnost, ker pokrajinska vlada njega in njegovih prič ni odvezala uradne moččnosti. Po daljšem posvetovalju je bil obsojen Franc Belinc na 200 Din globe in povračilo stroškov. Tudi mora objaviti sodbo v 14 dneh v svojem listu.

»Jutro« obsojeno.

Druge obravnava se je vršila proti odgovornemu uredniku »Jutra«, Francetu Brozoviću, ker je očital ravnatelju ljubljanske trgovske šole, Josipu Gogali, da je ziorabljal svoje službeno mesto za klerikalno propagando. Obtoženca ni bi o razpravlj. Njegov zastopnik noče izjaviti, če je obtoženi urednik prečital inkriminirano notico ali ne, pač pa nastopa dokaz resnice. V ta namen je predložil neko pismo, katerega je pisal ravnatelj Gogala 1. 1920 svojemu bivšemu učencu Alojziju Marušiču iz Crnomilja. V tem pismu mu svetuje ravnatelj Gogala, da naj prosil za mesto pri Zebjarski zadrugi v Kropl in da se naj v prošnji skliceva na nli. V post skriptumu pa pravi ravnatelj Gogala, da mora v prošnji navesti, da bo vnet pristal SLS. Pismo je treba smatrati kot uradno, ker je na njem uradni pečat. Ravnatelj Gogala, zaslisan kot priča, priznava, da je predloženo pismo v resnici pisal. Tudi dostavek je njegov. Ravnatelj Gogala obširno zagotavlja, da ni v šoli nikdar poznal strankarstva. Pripetilo pa se je dostikrat, da je delodajalec izrecno zahteval, da mora biti delojemalec pristal te ali one stranke. Tako je tudi Zebjarska zadruga zahtevala, da se ji nasvetuje samo prosilca, ki je odločen pristal SLS. Po kratkem govoru drž. pravdnika in zagovornika dr. Klepeca je razglasil sodnik sodbo, po kateri se kaznuje odgovorni urednik »Jutra« radi opustitve dolžne pazljivosti na 1000 Din globe.

lahko poraben in bi dal našemu gospodarstvu nov impulz. Apelira na borzni svet, da je prijetljiv g ede pristojbin in se zadovolji tudi s pavšaliranjem v gotovih slučajih.

× Izid vinskega sejma v Semlju. Od kmetijskih podružnic Semlj, Kot in Strekljavec v Semlju pritrjeni vinski vzorci sejma je bil prav dobro obiskvan, osebito s strani vinogradnikov, katerih je došlo preko 200, ki so razstavili nad 300 vzorcev starega in novega vina. Sejem je posetil med drugimi zastopniki tudi odposlanec poljedelskega ministra v Beogradu, vinogradniški inšpektor g. Petrovič, ki je kazal veliko zanimanje za razvoj našega vinstva, osebito na združenem polju. Pred otvoritvijo se je vršilo času primerno predavanje o vinogradništvu, kletarstvu in kletarskem združenstvu. Sklenila se je tudi resolucija na poljedelsko ministrstvo proti uvozu italijanskega vina v Jugoslavijo. Na prodaj je bilo okroglo 4000 hl novega in starega večina belega vina po 5 do 7 Din. Prodalo se je skupno okroglo 300 hl po 5 do 6 Din. Navzoči kupci iz Ljubljane in okolice ter iz novomeškega in kočevskega okraja bi bili nakupili, kakor je bilo videti, več sto hektolitrov po ceni 50 Din, za kar se pa producenti niso mogli odločiti. Sejm bo imel vsakekro dobre posledice, ker so se s temi vini in producenti seznanili tudi dosedaj neznanli interesi, ki bodo gotovo pozneje izkoristili to poznanstvo. Zato naj te podružnice le vztrajajo na započetem delu.

× Kontrola dohodkov. Finančno ministrstvo je poostrišlo naredbo, ki jo je bilo izdalo vsem podrejenim organom glede izvajanja kontrole in revizije dohodkov posameznih podjetij, o katerih se sumi, da niso točno navedla zneskov svojih dohodkov in izdatkov.

× Celjski trg, 15. marca. (V dinarjih.) Meso: govedina v mesnicah 1, 25, 11, 23, na stojnicah 1, 24, 11, 22, teletna 1, 30, 11, 23, svinjina 1, 35, 11, 32. Slanina 1, 40, 11, 38, mast 41, šunka 45, prekajeno meso 1, 45, 11, 42. — Mleko 3,50 do 4, surovo maslo 60, čajno 88, maslo 48, eno jajce 1 do 1,25, 1 kg belega kruha 7, črna 6. — Specifično blago: sladkor v kockah 24, kristalni 22,50, bučno olje 38, namizno 30. — Mleviski izdelki: moka št. 00 6,10, št. 0 6, št. 2 5,50, št. 4 5,50, št. 7 3,30, ržena moka 5, koruzna moka 3,50, zdrob, koruzni 4,40, pšenčni 6,60, ajdova moka 6,60. Na drobno pri kg 20 par več. — Zito: g pšenice 370, rži 320, ječmena 330, ovsu 280, prosa 300, nove sušene koruze 300, ajde 300, fižola ribičana 500 do 700, graha 1800, leče 1600. — Kurivo: g črne premoga 51, rujavlega 26,50, g trdih drv 140, g 40, m mehkih drv 120, g 32. — Krma: g sladkega sena 100, po sladkega 75, kislega 50, slame 50, prešano po 25 Din pri 100 kg več.

HARRY PIEL

pride v

„KINO TIVOLI“

Razžaljeni Nemci.

Tretja obravnava se je vršila vsled tožbe poljskih Nemcev proti odgovornemu uredniku »Nove Pravde«, koroškemu beguncu g. Antonu Brandnerju. Ker so namreč ti Nemci odpustili slovenske delavce samo vsled tega, ker so bili Slovenci, je ostro nastopila proti poljskemu Nemcu »Nova Pravda«. Poljski Nemci so se čutili vsled tega užaljene in so po dr. Kalanu vložili tožbo proti odgovornemu uredniku g. Brandnerju. Po svojem zastopniku dr. Marušiču je ponudil g. Brandner dokaz resnice, da so bili v Polzi odpustjeni slovenski delavci v resnici le iz politično nacionalnih motivov. Sodišče pa ni dokaz resnice pripustilo in g. Brandner je bil obsojen na 200 Din globe.

Gosp. dr. Kalan toži.

Iz Orjune žaljučeni in zopet sprejeta dr. Kalan se je čutil užaljenega vsled naše beleške in notice. V notici se je trdilo, da bi dr. Kalan lahko preprečil odpuš »slovenskih delavcev pri g. Wildiju in da je vsled tega pravilno, če ga je Orjuna izključila. V beleški pa se dr. Kalan imenoma niti ne omenja, temveč se govori le o »slovanu nekega demokratskega advokata. Zagovornik dr. Marušič je dejal, da prvi očitek sploh ni žaljiv, temveč je samo konstatacija fakta, v beleški pa dr. Kalan sploh ni misljen ni, temveč nek drug advokat, kar je razvidno iz »Slovenčev« notice prejšnjega dne, ki je izzvala beležko »Narodnega Dnevnik«. Vsled tega je odgovornega urednika oprostil. Sodišče pa temu nazoru ni pritrnilo, temveč je obsojilo našega odgovornega urednika na 100 Din globe.

Današnje prireditve:

V Ljubljani:

Drama: Ob 3. uri pop.: »Lilkom«. Izv. Drama: Ob 8. uri zvečer: »Tri maske«. »Smecne preciljoze«. »Prijudni komisar«. Izven.

Opera: Ob 8. uri: »Mignon«. Izv. Kino Matlica: »Gloria Coogan« v krasni igri »Mala spletkarica«. Predstave ob 3. pol 5. 6., pol 8. in 9. uri.

Kino Ideal: »Pot k svetlobi«. V glavni ulozi Hanni Reinwald. Predstave ob pol 11. 3., pol 5. 6., pol 8. in 9. uri.

Kino Tivoli: »Lov za ženo«. Krimnalna drama. V glavni ulozi Maud Marion. Predstave ob pol 11. 3., 5. 7. in 9. uri.

Kino ljubljanski dvor: »Mesalina«. I. del: Tragedijska lepe žene. V glavni ulozi Rina di Lignolo. Predstave ob pol 11. 3., pol 5. 6., pol 8. in 9. uri.

Nočna lekarniška služba v Ljubljani: Tekoči trden: Lekarna Prochazka na Jurčičevem trgu. Ustar na Sv. Petra cesti in Jošt v Spodnji Šiški.

Vedno zadnje novosti

SAMO

šelenburgova ulica 3

Gričar & Mejač.

</

Izpred sodišča.

OZNAČUJTE CENE.

Adam Schwarz je bil v prvi in drugi instanci obsoljen na 12 ur zapora in 100 Din kazni, ker v njegovem izloženem oknu ni bilo označeni vsi predmeti s cenami.

JUNAKI ALKOHOLA.

Dne 15. avgusta se je več fantov iz Maribora zelo opilo. Pijana družba je odšla v Krcvino, kjer je v gostilni »Lovski dom« razsajala in pozneje v gostilni »Rihniku« razbila več šip, stolov in miz. Poleg tega so pijani fantje grozili gostilničarju. Najbolj nasilen član družbe Walter Kollenz, ki je na pravil v gostilni pri »Rihniku« največ škodo, je bil 14. t. m. pri okrožnem sodišču v Mariboru obsoljen na 4 mesece težke ječe.

VELIKA TATICA.

Ze večkrat predkaznovana 22 letna Vilijemina Zupanec je okradla Ivana Zamuto v Mariboru, Ivana Kokala v Ormožu, Antona Šabota v Koprivnici in druge ter se potem vlačila z Jernejem Peterškom, ki je tudi kradel, po raznih krajih na Hrvaškem. Dne 14. t. m. se je Zupanec zagovarjala pred okrajnim sodiščem v Mariboru. Obsoljena je bila na 6 mesecev težke ječe in b morala po prestani kazni za tri leta v prisilno delavnico. Razprava proti Peteršku se bo vrši a kasneje, ker se ravnokar nahaja pri vojaki.

NASILNI VOJAK.

Dne 1. decembra 1923 so aretirali v bližini Rakeka volaka Vrpico, ki je služil pri obmejni četi. Obtožen je bil, da je v bližini meje hotel zorabiti neko mlado dekle, ko

jo je prele zvalil v gozd pod pretvezo, da lo pelje h komandantu. Dekle se je nasilnega volaka oprostila in ušla. Vrpica je pri tej priliki ukradel dekletu košaro z laici in steklenico vina. Tudi je za bežim dekletom parkrat ustrelil in je letela krogla, kot izpove dekle, tik mimo glave. Obtoženi je pri razpravi hotel uveriti senat, da se dekle moti v osebi. Dekle je pa odločno potrdila, da je bil Vrpica napadalec in da ga dobro pozna še z Rakeka. Vrpica je bil obsoljen na 3 mesece težke ječe.

STARO SOVRAŠTVO.

Srpla sta se v Janovi gostilni v Gorjah pri Bledu žitkar iz Zagorice Josip Azman in posestnik Ivan Dolenc. Preprijel je nastal pri barantanju s klobasami in končal na ta način, da je Azman pograbil za bičevnik, parkrat oplazil Dolenca in ga nato še sunil od sebe, da je padel in si pri tem zlomil re-

bro. Pred sodnjo se je Azman zagovarjal s silobranom, kar pa ni držalo. Azman je bil obsoljen radi te težke telesne poškodbe na 1 mesec ječe in mora poleg tega plačati Dolencu še za bolečine 2500 in za izgubo na zaslužku 2000 Din.

KRVAVA SVATBA.

Dne 26. februarja se je oženil Karel Pukl v St. Ilju. Po poroki se je podal s svojo nevesto in s pričami domov, kjer se je imela vršiti gostija. Finančni pazniki Titarof Timof, Obrovnik Ivan in Gerkov-Zenko Vasilij so se na vsak način hoteli udeležiti svatbe. Prišli so pred Puklov dom in zahtevali, da se jih sprejme na svatbo. Zenin je pa nepoklicane goste odklonil. Titarof Timof je pa navzlic odklonilni izjavi ženina šilil v hišo, češ, da mora prisostvovati svatbi in da ima pravico biti navzoč kot vsakdo drugi. Zenin mu je odgovoril: »Jaz vas si-

cer ne poznam, toda le pridite jutri in jaz vam bom dal piti, samo danes na dan moja poroka vas prosim, da me pustite pri miru.« Po teh besedah je finančni stražnik Titarof udaril Pukla po glavi, da je prišel krvavet Poleg tega je pa Titarof potegnil bajonet iz nožnice, hotel udariti Pukla. Videč opasno situacijo, je priča Hart posegel vmes in iztrgal nasilnemu finančnemu stražniku bajonet iz rok. Titarof Timof je bil pri okrožnem sodišču v Mariboru obsoljen na en teden dni zapora. Proti razsodbi se je obtoženec pritožil.

Lastnik:

Konzorcij »Narodnega Dnevnika«.
Glavni in odgovorni urednik:
Železnikar Aleksander.
Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani.

Henry Murger

67

La Bohème.

Prizori iz življenja cigánov.

(Nadaljevanje.)

»Prva dolžnost vina je, da je rdeče,« je vzkliknil mnetnik; »nikarite mi govoriti o svojih belih vinih!«

»Kaj pa šampanjec?« je dejal Schaunard.
»Kaj še! Eleganten most! Epileptična vodka iz sladkih korenin! Dal bi vse kleti v Epernavu in Aju za sod burgundca. Sicer pa nimamo gosk, da bi jih zapeljevali niti bomo igrali burko. Glasujem proti šampanjcu.«

Ko je bil program sprejet, sta šla Schaunard in Colline v sosednjo restavracijo, da naročita obed.

»Kaj če bi zakurili?« je rekel Marcel.

»Saj res,« je rekel Rudolf, »s tem bi se ne pregrešili: toplomer nas že dolgo na to opominja; zakurimo! Kamin se bo pošteno začudil.«

In stekel je na stopnice in naročil Collineu, naj da prinesiti drv.

Cez nekaj trenutkov sta se vrnila Schaunard in Colline, z njima je prišel premogar z veliko butaro.

Ko je Marcel premetaval po predalu in iskal nepotrebnega papirja, da bi z njim zakuril, mu je slučajno prišlo v roke pismo; spoznavši pisavo, se

je stresel in začel čitati, pri čemer se je skrival, da bi ga ne videli prijatelji.

Bil je to list, ki ga je bila s svinčnikom napisala nekoč Musette, v času, ko je stanovala z Marcelom. To pismo je bilo do dneva natanko eno leto staro. Vsebovalo je samo teh par besedi:

Dragi prijatelj!

Ne vznemirjaj se radi mene, vrnem se kmalu. Šla sem se malo izprehajati, da se pri hoji ogrejem, v sobi je mrz in premogar je zatisnil oči. Razbila sem zadnji dve nogi od mize, a nista goreli toliko časa, da bi se bilo skuhalo jajce. Vrh tega pihla veter skozi okno, kot bi bil tu doma, in mi šepče kopico slabih nasvetov, ki bi te razžalostili, če bi jih poslušala. Zato rajiš odidem za trenutek, grem gledat izložbe v našem delu mesta. Pravijo, da se dobi žamet po deset fran-kov meter. Za obed se vrnem.

Musette.

»Ubogo dekle,« je zamrmral Marcel in stlačil pismo v žep... Dal je glavo med dlani in se za trenutek zamislil.

V tej dobi so bili cigani že zdavnaj v vdovskem stanu razen Collina seveda, čigar ljubica je ostala še vedno nevidna in anonimna.

Celo Femija, ona ljubezna družica Schaunardova, je bila našla naivno dušo, ki ji je poklonila svoje srce, pohištvo iz mahogonine in prstan iz svojih las, rdečih las. Toda štirinajst dni po tem

darila je hotel Femijin ljubimec vzeti nazaj svoje srce in pohištvo, ker je bil zapazil, ko je pogledal roke svoje ljubice, da je nosila prstan iz las, toda črnih; in upal si jo je sumničito izdaje.

Vendar pa Femija ni bila nehala biti krepostna; ker pa so se njene prijateljice večkrat norčevale iz nje radi prstana iz rdečih las, ga je dala samo črno pobarvati. Gospod je bil tako zadovoljen, ko je to slišal, da je kupil Femiji židano obleko, to je bila prva v njenem življenju. Na dan, ko jo je ubogi otrok prvič oblekel, je vzkliknil:

»Sedaj lahko umrem.«

Musette je bila zopet postala skoraj oficialna oseba in že tri ali štiri mesece je Marcel ni bil več srečal. O gospodični Mimi Rudolf ni več slišal govoriti razen samega sebe, kadar je bil sam.

»No,« je vzkliknil naenkrat Rudolf, videč, kako Marcel čepi in sanjari v ložu pri kaminu, »kaj se ogenj noče prijeti?«

»Glejte, glejte,« je rekel slikar, ko je prižgal drva, ki so začela prasketaje goriti.

Ko so si njegovi prijatelji dražili tek s pripravami za obed, se je Marcel znova umaknil v kot in uvrščal pismo, ki ga je bil pravkar slučajno našel med nekaj spominov, ki mu jih je bila pustila Musette. Naenkrat se je spomnil naslova ženske, ki je bila intima prijateljica njegove nekdanje ljubice.

»Oh,« je vzkliknil dovolj glasno, da so ga slišali, »že vem, kje jo najdem.«

(Nadaljevanje)

Prvorazredni moderni brzo-pisalni stroj.

STOEWER RECORD

Vrhunec finomehanike.

Zastopstvo Lud. Baraga, Ljubljana,
Šelenburgova ulica šte. 611.

Vsem Jožefom in Jožicam

želimo obilo sreče ter jim toplo pri-poročamo zbirko Splošne knjižnice in knjižico »Vsak je sam svoje sreče kovač«. Vse se dobi v

Zvezni knjigarni,
Ljubljana, Marijin trg šte. 8.

Velika zaloga vsega elektrotehničnega materiala

motorjev, svetilnih teles, gradnje elektravn, instalacije

elektrotehnično podjetje

Leopold Tratnik, Ljubljana

Na drobno! Sv. Petra cesta št. 25. Na debelo!

Mednarodni spomladanski velesemenj

v PRAGI v dneh od 16. — 23. marca 1924.

2500 razstavljalcev domačih in tujih. Posetniki iz vseh evropskih in prekomorskih držav.

Nudi največjo izbiro vseh vrst priznane solidnih in svetovno znanih izdelkov na:

splošnem velesemnju

razstavi dobaviteljev hotelske in gostilniške obrti, razstavi pohištva in godbenih instrumentov, na avtomobilski razstavi ter na razstavi stavbenega materiala in potrebščin.

Posetniki imajo poleg ostalih ugodnosti 33 % popust na čel železnicah. Posebnikom niso potrebni vizumi, velesemjska legitimacija upravičuje k prihodu v CSR in povratku.

Informacije daje:

Češkoslovaški konzulat, Ljubljana. Putnik, d. d. Ljubljana, Aleksandrova c. Aloma Company, Ljubljana.

Inserati
v »Narodnem Dnevniku«
imajo velik uspeh.„ELIN“ družba za električno
industrijo d. z. o. z.

Gradl električne centrale in naprave. — Velika zaloga motorjev in električnega materiala. — Cene izredno nizke. — Postrežba točna. —

Na željo poset inženirja brezplačno.

Ljubljana, Dunajska c. 1, telef. 88.
Maribor, Vetrinjska ul. 11, telef. 239.

FRANC CERAR, družba z o. z.

v Domžalah pri Ljubljani
tovarnaslamnikov in
klobukov

zaloga v Celju, Gospeška ul. 4.

Popravila se sprejemajo vsako sredo v Ljubljani, Prešernova ulica št. 5, na dvor. Kovačević & Tršan.

Za mladino!

Najcenejše in najhvalejše
darilo našim malim je:

Moj zverinjak

knjiga s 45 slikami in k tem spajajočim besedilom, za pouk in kratek čas Din 6.

Moji ljubčki

živalske slike za naše malčke na trdem močno vezanem kartonu Din 15.—

Mladi slikar

10 tiskanih predlog za po-barvanje z akvarel - barvam ali pastel - barvniki Din 4.—

Črnpeter

staroznana, vesela družabna igra za zimske večere. 1 igra Din 4.—

Na novo izšla knjižica:

Ivan Albreht:
Zelena livada

Zbirka izvirnih pesmic, mič-nih povestic in pravljic iz domačih in tujih krajev. Ob-sega 64 strani. Najprimer-nejšo darilo za našo nežno mladino. Cena lično vezani knjižici Din 15.—

Vse se dobi v
Zvezni knjigarni
v Ljubljani, Marijin trg 8

ZVEZNA KNJIGARNA
LJUBLJANA, Marijin trg št. 8

priloroča sledeče najnovejše

dunajske in pariške modne liste:

Star-Album 1924	Din 45.—
Paris-Chic-Parfait 1924	„ 35.—
Coming-Season 1924	„ 35.—
Lingerie Modern 1924	„ 45.—
Parfait-album za otroke	„ 35.—
Lyon's-album za perilo	„ 10.—
Varia-album za perilo	„ 10.—

MALI OGLASI

Cena oglasom do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 2½ para z davčino vred.

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

SPLOŠNA KNJIŽNICA

St.	Broj.	Vez.
1. I. Albreht: Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str.	Din 12.—	Din 17.—
2. Rado Murnik: Na Bledu, izvirna povest, 181 str.	„ 16.—	„ 22.—
3. I. Rozman: Testament, ljudska drama v 4 del., 105 str.	„ 12.—	„ 17.—
4. Cvetko Golar: Poletno klasje, izbrane pesmi, 184 str.	„ 20.—	„ 26.—
5. Fran Milčinski: Gospod Fridolin Zolna in njegova družina, veselomoderne črtice I., 72 str.	„ 8.—	„ 13.—
6. L. Novák: Ljubosumnost, veseloigra v 1 dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 45 str.	„ 6.—	„ 11.—
7. Andersenove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Urta, 111 str.	„ 12.—	„ 17.—
8. E. Gaboriau: Akt šte. 113, roman, poslov. E. V., 536 str.	„ 22.—	„ 28.—
9. Dr. Fr. Veber: Problemi sodobne filozofije, 347 str.	„ 24.—	„ 30.—
10. I. Albreht: Andrej Ternouk, reliefna karikaturna, 55 str.	„ 6.—	„ 11.—
11. Pavel Golia: Peterčkove poslednje sanje, božična povest v 4 slikah, 84 str.	„ 12.—	„ 17.—
12. Fran Milčinski: Mogočni prstan, narodna pravljica v 4 dejanjih, 91 str.	„ 12.—	„ 17.—
13. V. M. Garšin: Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Zun, 112 str.	„ 10.—	„ 15.—
14. Dr. Karl Engliš: Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str.	„ 26.—	„ 32.—
15. Edmond in Jules de Goncourt: Renée Maupérin, roman, prevel P. V. B., 239 str.	„ 15.—	„ 21.—
16. Janko Samec: Življenje, pesmi, 112 str.	„ 15.—	„ 20.—
17. Prosper Mérimée: Verne duše v vlač, povest, prevel Mirko Pretnar, 80 str.	„ 9.—	„ 14.—
18. Jarosl. Vrhlický: Oporoka lukovskega grajščaka, veseloigra v 1 dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 str.	„ 6.—	„ 11.—
19. Gerhart Hauptmann: Potopljeni zvon, dramska bajka v 5 dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 str.	„ 16.—	„ 22.—
20. Jul Zeyer: Gompaci in Komurasaki, japonski roman, iz češkega prevel dr. Fr. Bradač, 154 str.	„ 14.—	„ 20.—
21. Frid. Zolna: Dvanajst kratkočasnih zgodbic, II., 73 str.	„ 8.—	„ 13.—

Znanstvena zbirka (veliki 8° format):

St. I. Dr. L. Cermelj: Boškovičev nauk o materiji — pro-storu — času v luči relativnostne teorije, 52 str.

Za vsak zvezek je računati po Din — 80 poštne in odpravnine.

Naročila sprejema: Zvezna knjigarna v Ljubljani, Marijin trg 8.

Za večjo tvornico
v Ljubljani

iščem inteligentno moč, ki bi bila v stanu nadomeščati sčasoma šefa, Pogoji: lep nastop, veselje do dela in resno voljo, da si v slučaju pomanjkljive trgovske izobrazbe isto čimprej pridobi. — Lastnoročno pisane ponudbe z navedbo predstavljenih, oziroma strokovne predizobrazbe, znanja jezikov pod »Bodočnost« na upravo lista.

Automobil

Laurin & Klemant 12/14 HP, s sedežem, sport karoserija vse kompletno v najboljšem stanju se proda. Ponudbe pod šifro: »Nizka cena« na upravo lista.

Dva mlada obrtnika

želita znanja z mladimi gospodičami od 18—20 let z nekaj premoženja. Ponudbe s sliko pod »Slavček I.« in »Kanaček II.« — na upravo lista ali pa pošto ležečo Dol pri Hrastniku.

Po sreči hrepenite!

V knjigi »Babilonska uganka« jo pod številko 469/77 takoj dobiti!

Salonski gramofon

z nekaj ploščami ter garnituro, obstoječa iz dveh dekorativnih svečnikov po 5 sveč in dobrodoče ure na prodaj radi pomanjkanja prostora. Naslov pove-prava lista.

Razne vozove

vseh vrst ima nove v zalogi ter izdeluje solidno po najnižji ceni, kakor tudi sprejema vse popravila. M. Ložar, izdelovatelj vozov, Dragomelj pri Domžalah.

Deklica

16 let stara s 6 razredi ljudske in 1 letom meščanske šole si-rola brez matere, želi vstopiti kot učenka v kako trgovino z vso ali delno oskrbo v hiši. Ponudbe pod »Učenka«, na upravo lista.

Kupim.

zamenjam, ocenjujem in prevzamem v komisijarsko prodajo poštne znamke, star kovani denar, starine, in sicer posamezno in zbirke. Osebito iščem znamke na pismih iz trgovske korespondence ter aktov (1850—74) Nuber, Ljubljana, Gosposvetska cesta 5, II. nadst.

Posestvo

obstoječa 40 oravov zemljišča, polovica obdelane zemlje, ostalo gozdovi in travniki se proda tudi z inventarjem vred. Naslov v upravi lista.

Mali oglasi
imajo uspeh!